

LECTIO DIVINA

SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 20,1-16a

Évközi 25. vasárnap („A” év)

Talán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?

PÉCSI EGYHÁZMEGYE
„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29,11)

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Talán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?

Abban az időben Jézus ezt a példabeszédet mondta tanítványainak: A mennyek országa olyan, mint amikor egy gazda kora reggel kiment, hogy szőlőjébe munkásokat fogadjon. Miután napi egy dénárban megegyezett a munkásokkal, elküldte őket a szőlőjébe. A harmadik óra körül megint kiment, s látta, hogy mások is ácsorognak ott tétlenül a piactéren. Ezt mondta nekik: „Menjetek ti is a szőlőmbe, és ami jár, megadom majd nektek.” Azok el is mentek. Majd a hatodik és a kilencedik órában újra kiment és ugyanígy cselekedett. Kiment végül a tizenegyedik óra körül is, és újabb ácsorgókat talált. Megkérdezte tőlük: „Miért álldogáltok itt egész nap tétlenül?” Azok ezt válaszolták: „Mert senki sem fogadott fel minket.” Erre azt mondta nekik: „Menjetek ti is a szőlőmbe!”

Amikor beesteledett, a szőlősgazda így szólt intézőjéhez: „Hívd össze a munkásokat, és add ki a bérüket, az utolsókra kezdve az elsőig!” Először azok jöttek tehát, akik a tizenegyedik óra körül kezdtek, és egy-egy dénárt kaptak. Amikor az elsők jöttek, azt hitték, hogy nekik többet fognak adni, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak. Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a gazda ellen: „Ezek az utolsók csak egy órát dolgoztak, és ugyanúgy bántál velük, mint velünk, akik a nap terhét és hevét viseltük!” Ő azonban ezt felelte az egyiküknek: „Barátom, nem vagyok igazságtalan veled. Nem egy dénárban egyeztél meg velem? Ami a tied, fogd és menj! Talán azzal, ami az enyém, nem tehetem azt, amit akarok? Vagy rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok?”

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹ Ὅμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῳ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

Hasonlatos ugyanis a mennyek királysága egy (ház)birtokos emberhez, aki mindjárt korán reggel kiment bérért felfogadni munkásokat a szőlőjébe.

² συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

Megegyezve pedig a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőjébe.

³ καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούσας.

És kimenve három óra körül, meglátott a piactéren más, továbbra is tétlenül ácsorgókat

⁴ καὶ ἐκείνοις εἶπεν Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν.

És mondta azoknak: „Menjetek el ti is a szőlőbe, és ami igazságos (jogos), meg fogom adni nektek.

⁵ οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἑκτὴν καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.

Azok pedig elmentek. Ismét (pedig) kimenve hat és kilenc óra körül hasonlóképpen cselekedett.

⁶ περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὥδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;

Tizenegy óra körül pedig kimenve talált más ácsorgókat és mondja nekik: „Miért ácsorogtok itt egész nap tétlenül?”

⁷ λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα.

Mondják neki: „Mert senki sem fogadott fel minket bérért.” Mondja nekik: „Menjetek el ti is a szőlőbe.”

⁸ ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.

Amikor pedig beesteledett, a szőlő ura mondja az ügyintézőjének: „Hívd a munkásokat, és fizesd ki nekik a bért kezdve az utolsóktól az elsőig.

⁹ καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.

És a tizenegy óra körül jövők egy-egy dénárt kaptak.

¹⁰ καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται· καὶ ἔλαβον τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοὶ.

És az elsőként jövők azt gondolták, hogy többet fognak kapni, de ők is egy-egy dénárt kaptak.

¹¹ λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότης

Megkapva azonban zúgolódni kezdtek a (ház)birtokos ellen

¹² λέγοντες Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.

mondván: „Ezek az utolsók egy órát tevékenykedtek, és egyenlővé tetted őket mivelünk, akik a nap terhét és a hőséget viseltük.

¹³ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι;

Az pedig felelve egynek közülük mondta: „Barátom, nem követek el igazságtalanságot veled szemben. Nem egy dénárban egyeztél meg velem?

¹⁴ ἄρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε· θέλω δὲ τοῦτω τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὥς καὶ σοί·

Fogd a tiédet, és menj. Ennek az utolsónak pedig annyit akarok adni, mint neked is.

¹⁵ οὐκ ἔξεστίς μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι **ἐγὼ ἀγαθός εἰμι;**

Nem lehetséges nekem az enyéimmal azt tenni, amit akarok? Vagy rosszindulatú a szemed, mert **én jó vagyok?**

¹⁶ οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.

Így lesznek az utolsók elsők, és az elsők utolsók.”

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹ SIMILE EST ENIM REGNUM CAE LORUM HOMINI PATRI FAMILIAS, QUI EXIIT PRIMO MANE CONDUCERE OPERARIOS IN VINEAM SUAM;

¹ „A mennyek országa hasonlít a gazdához, aki kora reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon szőlejébe.

¹ Mert hasonló a mennyek országa a házigazdához, aki korán reggel kiment munkásokat fogadni a szőlőjébe.

¹***Hasonlít a mennyek országa a gazdaemberhez, aki kora reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon szőlőjébe.***

¹*Mert hasonlatos a mennyeknek országa a gazdaemberhez, a ki jó reggel kiméne, hogy munkásokat fogadjon az ő szőlőjébe.*

¹Hasonló a mennyek országa a gazdához, aki korán reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon szőlőjébe.

²CONVENTIONE AUTEM FACTA CUM OPERARIIS EX DENARIO DIURNO, MISIT EOS IN VINEAM SUAM.

²***Miután napi egy dénárban megegyezett a munkásokkal, kiküldte őket a szőlőbe.***

²Miután napi egy dénárban megegyezett a munkásokkal, elküldte őket a szőlőjébe.

²***Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőbe.***

²*Megszerződvén pedig a munkásokkal napi tíz pénzben, elküldé őket az ő szőlőjébe.*

²Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket szőlőjébe.

³ET EGRESSUS CIRCA HORAM TERTIAM VIDIT ALIOS STANTES IN FORO OTIOSOS

³***A harmadik óra körül megint kiment, s látta, hogy mások is ácsorognak ott tétlenül a piacon.***

³Amikor a harmadik óra körül is kiment, látott másokat ott ácsorogni tétlenül a piactéren.

³***Mikor három óra tájban kiment, látta, hogy mások is tétlenül ácsorognak a piacon.***

³*És kimenvén három óra tájban, látta másokat, a kik hivalkodván a piacon álltak vala.*

³Amikor kilenc óra tájban kiment, látta, hogy mások is állnak a piacon tétlenül.

⁴ET ILLIS DIXIT: “ITE ET VOS IN VINEAM; ET, QUOD IUSTUM FUERIT, DABO VOBIS”.

⁴***Megszólította őket: Menjetek ki ti is a szőlőmbe, és majd megadom, ami jár nektek.***

⁴Azt mondta nekik: ‘Menjetek ki ti is a szőlőbe, és ami igazságos, megadom majd nektek.’

⁴***Így szólt hozzájuk: menjetek ti is szőlőmbe, és majd megadom, ami jár nektek.***

⁴*És monda nekik: Menjetek el ti is a szőlőbe, és a mi igazságos, megadom néktek.*

⁴Ezt mondta nekik: „Menjetek ti is a szőlőbe, és ami jár, majd megadom nektek.”

⁵ ILLI AUTEM ABIERUNT. ITERUM AUTEM EXIIT CIRCA SEXTAM ET NONAM HORAM ET FECIT SIMILITER.

⁵ **Azok ki is mentek. A hatodik és kilencedik órában újra kiment, s ugyanígy tett.**

⁵ Azok elmentek. Azután a hatodik és a kilencedik óra körül ismét kiment és ugyanígy tett.

⁵ **Azok elmentek. Hat és kilenc óra körül újra kiment és ugyanígy tett.**

⁵ *Azok pedig elmenének. Hat és kilencz óra tájban ismét kimenvén, ugyanazon képen cselekedék.*

⁵ Azok elmentek. Tizenkét óra körül és délután három óra tájban ismét kiment, és ugyanígy tett.

⁶ CIRCA UNDECIMAM VERO EXIIT ET INVENIT ALIOS STANTES ET DICIT ILLIS: “QUID HIC STATIS TOTA DIE OTIOSI?”

⁶ **Amikor a tizenegyedik óra tájban is kiment, megint talált ott ácsorgókat. Megkérdezte tőlük: Mit ácsorogtok itt egész nap tétlenül?**

⁶ Mikor a tizenegyedik óra körül kiment és megint talált ott ácsorgókat, azt mondta nekik: ‘Miért álltok itt egész nap tétlenül?’

⁶ **Mikor pedig tizenegy óra tájban is kiment, megint talált ott ácsorgókat. Megkérdezte tőlük: mit ácsorogtok itt egész nap tétlenül?**

⁶ *Tizenegy óra tájban is kimenvén, találta másokat, a kik hivatkozva állottak vala, és monda nékik: Miért álltok itt egész napon át, hivatkozván?*

⁶ Amikor pedig délután öt óra tájban kiment, még mindig talált ott ácsorgókat, és ezt mondta nekik: „Miért álltok itt egész nap tétlenül?”

⁷ DICUNT EI: “QUIA NEMO NOS CONDUXIT”. DICIT ILLIS: “ITE ET VOS IN VINEAM”.

⁷ **Nem fogadott fel minket senki – felelték. Menjetek ki ti is a szőlőmbe – mondta nekik.**

⁷ Azt felelték neki: ‘Mert senki sem fogadott fel minket.’ Erre azt mondta nekik: ‘Menjetek ki ti is a szőlőbe.’

⁷ **Senki sem fogadott föl minket, felelték. Menjetek ti is Szőlőmbe, mondta nekik.**

⁷ *Mondának néki: Mert senki sem fogadott meg minket. Monda nékik: Menjetek el ti is a szőlőbe, és a mi igazságos, megkapjátok.*

⁷ Ezt mondják: „Mert senki sem fogadott fel bennünket.” Ezt mondta nekik: „Ti is menjetek a szőlőbe!”

⁸ CUM SERO AUTEM FACTUM ESSET, DICIT DOMINUS VINEAE PROCURATORI SUO: “VOCA OPERARIOS ET REDDE ILLIS MERCEDEM INCIPIENS A NOVISSIMIS USQUE AD PRIMOS”.

⁸ **Amikor beesteledett, így szólt a szőlősgazda vincellérjéhez: Hívd össze a munkásokat, és add ki bérüket, kezdve az utolsókon az elsőig.**

⁸ Amikor beesteledett, a szőlő ura így szólt intézőjéhez: ‘Hívd a munkásokat, és add ki nekik a bérüket, kezdve az utolsóktól az elsőig.’

⁸ ***Estére kelve így szólt a szőlősgazda vincellérjéhez: hívd össze a munkásokat és add ki bérüket az utolsókon kezdve az elsőig.***

⁸ *Mikor pedig beesteledék, monda a szőlőnek ura az ő vincellérjének: Hívd elő a munkásokat, és add ki nekik a bért, az utolsóktól kezdve mind az elsőig.*

⁸ Amikor beesteledett, ezt mondta a szőlő gazdája vincellérjének: „Hívd a munkásokat, és fizesd ki nekik a bért az utolsókon kezdve az elsőig!”

⁹ ET CUM VENISSENT, QUI CIRCA UNDECIMAM HORAM VENERANT, ACCEPERUNT SINGULI DENARIUM.

⁹ **Jöttek tehát, akik a tizenegyedik óra tájban álltak munkába, és fejenként egy dénárt kaptak.**

⁹ Jöttek azok, akik a tizenegyedik óra körül kezdtek, és kaptak egy-egy dénárt.

⁹ ***Jöttek tehát azok, akik tizenegy óra tájban álltak munkába és fejenként egy dénárt kaptak.***

⁹ *És jövéen a tizenegyórások, fejenként tíz-tíz pénzt vőnek.*

⁹ Ekkor jöttek azok, akik öt óra tájban álltak munkába, és kaptak egy-egy dénárt.

¹⁰ VENIENTES AUTEM PRIMI ARBITRATI SUNT QUOD PLUS ESSENT ACCEPTURI; ACCEPERUNT AUTEM ET IPSI SINGULI DENARIUM.

¹⁰ **Amikor az elsők jöttek, azt hitték, hogy ők majd többet kapnak, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak.**

¹⁰ Mikor az elsők sorra kerültek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak.

¹⁰ ***Mikor pedig az elsők jöttek, azt hitték, hogy többet fognak kapni, de ők is egy-egy dénárt kaptak.***

¹⁰ *Jövéen azután az elsők, azt gondolják vala, hogy ők többet kapnak: de ők is tíz-tíz pénzt vőnek fejenként.*

¹⁰ Amikor azután az elsők jöttek, azt gondolták, hogy majd többet kapnak, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak.

¹¹ ACCIPIENTES AUTEM MURMURABANT ADVERSUS PATREM FAMILIAS

¹¹ **Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a gazda ellen.**

¹¹ Amikor megkapták, zúgolódni kezdtek a gazda ellen:

¹¹ **Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a szőlősgazda ellen:**

¹¹ *A mint pedig fölvevék, zúgolódnak vala a házigazda ellen,*

¹¹ Amikor átvették, zúgolódni kezdtek a gazda ellen:

¹² DICENTES: “HI NOVISSIMI UNA HORA FECERUNT, ET PARES ILLOS NOBIS FECISTI, QUI PORTAVIMUS PONDUS DIEI ET AESTUM!”.

¹² **Ezek az utolsók csak egy órát dolgoztak – mondták –, s ugyanúgy bántál velük, mint velünk, akik viseltük a nap terhét és hevét.**

¹² ‘Ezek az utolsók csak egy órát dolgoztak, és egyformán kezelted őket velünk, akik viseltük a nap terhét és hevét.’

¹² ***ezek az utolsók egy óra hosszat dolgoztak csak, mondták, és ugyanúgy bántál velük, mint velünk, akik a nap terhét és hevét viseltük.***

¹² *Mondván: Azok az utolsók egyetlen óráig munkálkodtak és egyenlőkké tetted azokat velünk, a kik a napnak terhét és hőségét szenvedtük.*

¹² „Ezek az utolsók egy órát dolgoztak, és egyenlővé tetted őket velünk, akik az egész nap terhét és hevét szenvedtük.”

¹³ AT ILLE RESPONDENS UNI EORUM DIXIT: “AMICE, NON FACIO TIBI INIURIAM; NONNE EX DENARIO CONVENISTI MECUM?

¹³ **Barátom – felelte egyiküknek –, nem követek el veled szemben igazságtalanságot. Nem egy dénárban egyeztél meg velem?**

¹³ Ő azonban így válaszolt az egyiküknek: ‘Barátom! Nem vagyok hozzád igazságtalan. Nem egy dénárban egyeztél meg velem?’

¹³ ***Barátom, felelte egyiküknek, nem vagyok veled igazságtalan. Nem egy dénárban egyeztél meg velem?***

¹³ *Ő pedig felelvén, monda azok közül egynek: Barátom, nem cselekszem igazságtalanul veled; avagy nem tíz pénzben szerződöttél-e meg velem?*

¹³ Ő pedig így felelt egyiküknek: „Barátom, nem bánok veled igazságtalanul. Ugye egy dénárban egyeztél meg velem?”

¹⁴ TOLLE, QUOD TUUM EST, ET VADE; VOLO AUTEM ET HUIC NOVISSIMO DARE SICUT ET TIBI.

¹⁴ **Fogd, ami a tied és menj! Én az utolsónak is annyit szánok, mint neked.**

¹⁴ Fogd, ami a tiéd, és menj! Én ennek az utolsónak is annyit akarok adni, mint neked.

¹⁴ ***Fogd, ami a tiéd és menj! Én ennek az utolsónak is annyit szánok, mint neked.***

¹⁴ *Vedd, a mi a tiéd, és menj el. Én pedig ennek az utolsónak is annyit akarok adni, mint néked.*

¹⁴ Vedd, ami a tiéd, és menj! Én az utolsónak is annyit akarok adni, mint neked.

¹⁵ AUT NON LICET MIHI, QUOD VOLO, FACERE DE MEIS? AN OCULUS TUUS NEQUAM EST, QUIA EGO BONUS SUM?”.

¹⁵ **Vagy nem tehetem a sajátommal azt, amit akarok? Rossz szemmel nézed, hogy jó vagyok?**

¹⁵ *Vagy nem szabad azt tennem az enyémmel, amit akarok? Rossz szemmel nézed talán, hogy én jó vagyok?*

¹⁵ ***Vagy nem tehetem az enyémmel azt, amit akarok? Rossz szemmel nézed talán, hogy én jó vagyok?***

¹⁵ *Avagy nem szabad-e nékem a magaméval azt tennem, amit akarok? avagy a te szemed azért gonosz, mert én jó vagyok?*

¹⁵ *Nem tehetem a javaimmal azt, amit akarok? Vagy azért vagy irigy, mert én nagylelkű vagyok?”*

¹⁶ SIC ERUNT NOVISSIMI PRIMI, ET PRIMI NOVISSIMI”.

¹⁶ **Így lesznek az utolsók első, az első meg utolsók.”**

¹⁶ *Így lesznek az utolsókból első és az elsőkből utolsók.«*

¹⁶ ***Így lesznek az utolsókból első s az elsőkből utolsók.” (Sokan vannak a meghívottak, de kevesen a választottak.)***

¹⁶ *Ekképen lesznek az utolsók első és az első utolsók; mert sokan vannak a hivatalosok, de kevesen a választottak.*

¹⁶ *Így lesznek az utolsókból első, és az elsőkből utolsók.*

1.3. BEHATÁROLÁS

Biblikus szempontból (nyelvileg és tematikailag is) indokolt a liturgiában szereplő szakasz előtti, és utána következő verset is a szakasz részének tekinteni, mint keretet. Mindkét vers a Mt 20,1-16-ban található példabeszéd tanulságát fogalmazza meg (elsőkből utolsók lehetnek és viszont). Ugyanakkor Mt 19,30 nem a megelőző versben lezárt témát (aki elhagyja mindenét Jézusért, menyeri az örök életet /Mt 19,29/) folytatja, a keret lezárása pedig kifejezetten is visszautal (Így lesznek az utolsókból...) az állításra, amelynek kifejtése

a példabeszéd. A Mt 20,17 versben Jézus Jeruzsálembe vezető útjának a megemlítése egy újabb egység kezdetét mutatja. Az általunk tanulmányozott epizód tehát a Mt 19:30-20,16 versekben található.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

A példabeszéd belekapcsolódik azoknak a paraboláknak a láncolatába, amelyekben az Úr a mennyek országáról tanít (pl. Mt 13,24-33.44-52; 18,23-35; 22,1-14).

Ezzel a hasonlattal az evangélista a szőlőben végzett munka képével, a házigazda nagylelkűségével hangsúlyozni kívánja:

- Isten gondolatai és logikája más, mint az emberé. Ő nem a teljesítményt nézi elsősorban, hanem, hogy együttműködik-e vele, és odaadja-e magát neki az ember (vö. Mt 9,9-13; 18,12-14).
- Isten irgalmas jósága nincs ellentétben az emberi igazságosság fogalmával, hanem beteljesíti azt (vö. Mt 18,23-35).
- az Úr az életünk végéig hív minket a vele való közösségre, sohasem késő elindulni felé.
- az első órában munkába menő munkások jelképezhetik a zsidó választott népet, a többi napszámos pedig a többi nép fiait és lányait. Habár Jézus először a zsidókat jött meghívni az Atyával való szeretetközösségbe, küldetése mégis egyetemes: mindenkihez szól. Ő nem személyválogató, hiszen mindenkiért meghalt és feltámadt (vö. Mt 10,5-7; 15,21-28; 28,16-20).

Isten azokkal is szeretne együttműködni, akiket mások nem fogadtak fel, akiket mások megvetnek (vö. Mt 9,9-13).

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ἐγὼ ἀγαθός εἰμι (*egó ágáthosz ejmi*): én jó vagyok (Mt 20,15)

Jézus egy alkalommal, amikor egy ifjú azt kérdezte tőle, hogy mi jót kell tennie, hogy elnyerje az örök életet, arra figyelmeztet, hogy csak egy a jó: vagyis egyedül Isten a jó (Mt 19,16-17). Ezt követően, az általunk vizsgált szakaszban pedig az Atyát jelképező házigazda beszél úgy önmagáról, mint aki jó (Mt 20,15). Istennek ez nem csupán tulajdonsága, hanem Ő maga a jóságos Szeretet (vö. 1Jn 4,16). A tanítvány pedig akkor erősödik meg és marad meg a jóban, ha követi Istent ebben a jóságban (Mt 12,35; 25,21.23). Nemeshegyi Péter jezsuita atya szavaival élve: „Jó az Isten, ezért jónak lenni jó.”

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 13,52 Erre így folytatta: „Minden írástudó, aki jártas a mennyek országának tanításában, hasonlít a házigazdához, aki kincseiből újat és régit hoz elő.

Mt 19,30 Sokan lesznek elsőkből utolsók és utolsókból elsők.

Mt 21,28 Mi a véleményetek erről? Egy embernek volt két fia. Odament az elsőhöz és szólt neki: Fiam, menj ki a szőlőbe dolgozni.

Mt 21,33 Halljatok egy másik példabeszédet. Volt egy gazda, aki szőlőt telepített. Bekerítette sövényvel, belül pedig sajtót ásott és őrtornyot épített. Aztán bérbe adta a szőlőműveseknek, és elment idegenbe.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 10,31 Sokan lesznek elsőkből utolsók és utolsókból elsők.

Lk 13,30 És íme, vannak utolsók, akik elsők lesznek, és vannak elsők, akik utolsók lesznek.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Lev 19,13 Ne használd ki és ne zsákmányold ki embertársadat; a munkás bére ne maradjon nálad másnap reggelig.

MTörv 24,14-15 Szegény és nélkülöző munkás bérét, akár testvéreid közül való, akár azok közül az idegenek közül, akik országodban, városaidban élnek, ne tartsd vissza. Még aznap, mielőtt a nap lenyugodna fölötte, add meg a bérét. Mert szegény, és türelmetlenül várja. Különben az Urat hívja ellened, s bűn nehezedik rád.

Tób 5,15 Majd így folytatta: „Felfogadlak, s adok minden napra egy drachmát, ezenkívül ételmet úgy, mint a fiamnak. Kelj hát útra fiammal!”

Róm 9,19-21 Azt kérdezheted erre: Miért von mégis felelősségre? Hiszen ki állhat ellen akaratának?” Ember, ki vagy te, hogy vitába szállsz az Istennel? Vajon megkérdi-e az anyag megmunkálóját: Miért csináltál ilyenek? Vagy nincs-e hatalma a fazekasnak, hogy ugyanabból az anyagból az egyik edényt díszesre, a másikat közönségesre formálja?

Kol 4,1 Gazdák, adjátok meg szolgáitoknak, ami jogos és méltányos. Gondoljátok meg, nektek is van Uratok a mennyben.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Aranyszájú Szent János: Miért mondja el Jézus ezt a példabeszédet? Figyelmeztetésül. Figyelmezteti azokat, akik esetleg már gyermekkoruktól kezdve keresztények, és igyekeznek Krisztus útján járni. Talán már harminc vagy negyven éve teszik ezt. Nekik szól a figyelmeztetés, nehogy elbázzák magukat, hogy majd nagyobb

jutalomban lesz részük, de mikor látják, hogy ugyanúgy üdvözülhet az is, aki az utolsó pillanatban tér meg, és kéri bűnei bocsánatát, akár csak a jobb lator a kereszten, nehogy az irigység bűnébe essenek. Ne tévesszük azt sem szem elől, hogy nem mindenki kész azonnal meghallani az Úr hívását. Gondoljunk csak Pál apostolra, aki addig üldözte a keresztényeket, amíg le nem esett a lováról és nem beszélt vele az Úr. Maga Szent Pál írja: „De amikor úgy tetszett annak, aki már születésemtől fogva kiválasztott és kegyelmével meghívott” (Gal 1, 15). Tehát csak Isten a tudója annak, ki mikor áll készen. Így valaki a harmadik, valaki a hatodik, valaki a kilencedik, valaki pedig a tizenegyedik órában válik alkalmassá arra, hogy kövesse az Urat. Ne csodálkozzatok hát, amikor ezt mondja az Úr: „Így lesznek az utolsók elsők, az elsők meg utolsók.” (Mt 20, 16b). Nem arról van szó, hogy az elsők utolsókká válnak és fordítva, hanem úgy kell értelmezni, hogy akik először és akik utoljára érkeztek, ugyanazt a jutalmat kapják, tudniillik az örök üdvösséget.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

210. Miután Izrael vétkezett és elfordult Istenétől, hogy az aranyborjút imádja, Isten hallgat Mózes közbenjáró könyörgésére, és vállalja, hogy együtt vonul hűtlen népével. Így mutatja meg szeretetét. Amikor Mózes azt kéri, hogy láthassa az ő dicsőségét, Isten így válaszol neki: "Egész jóságomat megmutatom neked, és kimondom előtted a JHVH nevet" (Kiv 33,18–19). És az Úr elvonult Mózes előtt és mondotta: "JHVH, JHVH, az irgalom és a könyörület Istene, késedelmes a haragra, gazdag a kegyelemben és hűségben" (Kiv 34,6). És Mózes megtudta, hogy az Úr megbocsátó Isten.

211. Az "Én vagyok" vagy "Ő van" istennév kifejezi Isten hűségét. Az emberi bűnben rejlő hűtlenség és a megszolgált büntetés ellenére Isten megőrzi "irgalmasságát ezredízigen" (Kiv 34,7). Isten kinyilatkoztatja, hogy "ő gazdag az irgalmában" (Ef 2,4), és oly messzire megy, hogy saját Fiát adja oda. Jézus föláldozza az életét, hogy megszabadítson minket a bűntől, s így kinyilatkoztatja, hogy Ő maga is viseli az isteni nevet: "Amikor majd a magasba emelik az Emberfiát, akkor majd megtudjátok, hogy »Én vagyok«" (Jn 8,28).

588. Jézus botrány volt a farizeusoknak amiatt, hogy a vámosokkal és a bűnösökkel éppoly családiasan étkezett, mint velük. Azoknak, "akik magukat igaznak tartották és másokat megvetettek" (Lk 18,9), mondta Jézus: "Nem az igazakat jöttem hívni, hanem a bűnösöket a bűnbánatra" (Lk 5,32). Még tovább ment, amikor a farizeusok füle hallatára kijelentette, hogy mivel a bűn egyetemes, azok, akik úgy gondolják, hogy nem szorulnak gyógyulásra, magukat vakítják meg.

589. Mindenekelőtt azonban Jézus azzal keltett megütközést, hogy a bűnösök iránti irgalmas magatartását Isten bűnösök iránti magatartásával azonosította. Egészen odáig ment, hogy egy asztalhoz ülve a bűnösökkel arra utalt, hogy bebocsátja őket a messiási lakomára. De főként amikor bűnöket bocsátott meg, állította Jézus dilemma elé Izrael vallási hatóságait. Nemde jogosan mondták fölháborodásukban: "Ki bocsáthatja meg a bűnöket, ha nem egyedül az Isten" (Mk 2,7)? Jézus, amikor bűnöket bocsát meg, vagy káromkodik, mert ember létére egyenlővé teszi magát Istennel, vagy igazat mond, és akkor személye jelenvalóvá teszi és kinyilatkoztatja Isten Nevét.

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA LABOREM EXERCENS KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

116. Az Ószövetség könyveiben sok hivatkozást találunk az emberi munkára s a különféle foglalkozásokra. Szó van például az orvosról, a gyógyszerésről, a kézműves-művészről, az ácsról, – ezeket a szavakat a mai vasmunkásokra is átvihetjük –, a fazekasról, a földművesről, az írástudóról, a hajósról, az építészről, a muzsikusról, a pásztorról, és a halászlőről. Ismerjük az asszony munkájáról szóló szép részletet. Jézus Krisztus is, amikor példabeszédeket mond Isten országáról, állandóan hivatkozik az emberi munkára: a pásztor, a földműves, az orvos, a magvető, a családfő, a szolga, a gondnok, a halász, a kereskedő, és a napszámos munkájára. Beszél az asszonyok különféle munkáiról is. Az Apostolok tevékenységét az aratók vagy a halászok kétkezi munkájához hasonlítja, de hivatkozik az írástudók munkájára is.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MISSIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

13. A Názáreti Jézus beteljesítette Isten tervét. Miután a Jordánban János megfürdette és látható alakban leszállt rá a Szentlélek, kinyilvánította messiási küldetését: bejárta Galileát, „hirdette Isten országának evangéliumát: 'Betelt az idő, elérkezett az Isten országa, tartsatok bűnbánatot és higgyetek az evangéliumban!'" (Mk 1,14-15; vö. Mt 4,17; Lk 4,43). Isten országának hirdetése és visszaállítása az Ő küldetése: „Ez a küldetésem” (Lk 4,43). De itt többről van szó: maga Jézus a „jó hír”, amint azt küldetésének kezdetén, a názáreti zsinagógában hangsúlyozta, amikor önmagára vonatkoztatta Izaiás szavait a Fölkentről, kit Isten küldött (vö. Lk 4,14-21). Mert Ő a „jó hír”, Krisztusban egy az üzenet, amit hirdetnek és aki hirdet; benne azonos a hirdetés, a cselekvés és a megvalósulás. Ereje, cselekvése hatásának titka abban a teljes azonosságban rejlik, ami közte és a hirdetése között fönnáll: az új hírt hozta nem csupán azzal, amit mondott vagy cselekedett, hanem azzal, ami Ő maga.

Jézus tevékenységét leírták azokkal az utakkal kapcsolatban, amelyeket hazájában tett. Küldetésének színtere húsvét előtt Izraelre korlátozódik. Jézus mégis döntően újat hozott. Az eszkatologikus valóság nem tevődik a világ végére, hanem már közel van, és megkezdődött megvalósulása. Isten országa közel van (vö. Mk 1,15), kérnünk kell, hogy jöjjön el (vö. Mt 6,10). Hatékony jelei a hit szemével felismerhetők, ilyenek a csodák (vö. Mt 11,4), a démonok kiűzése (vö. Mt 12,25-28), a Tizenkettő kiválasztása (vö. Mk 3,13-19), a szegényeknek hirdetett evangélium (vö. Lk. 4,18). Jézusnak a pogányokkal való találkozásából kitűnik, hogy az Országba való bejutás a hit és a megtérés útján, és nem egyszerűen egy néphez való tartozással lehetséges.

Az ország, amely Jézussal kezdődik, Isten Országa. Jézus maga nyilvánította ki, hogy ki az az Isten, akit Ő bizalmasan „Abbá”-nak, Atyának szólított (vö. Mk 14,36). Isten, különösen ahogyan a hasonlatokban megjelenik (vö. Lk 15,3-32; Mt 20,1-6), minden ember gondja-baja iránt nyitott: Ő szerető Atya, telve szeretettel és irgalommal, aki megbocsát, és ingyen adja a kért kegyelmet.

Szent János írja, hogy Isten a szeretet (vö. 1Jn 4,8-16). Minden ember arra kapott meghívást, hogy nyíljék meg az előtt az irgalmas szeretet előtt, amellyel Isten szereti őt. Az Ország olyan mértékben fog növekedni, ahogyan minden ember felismeri, hogy

bizalommal fordulhat imában Istenhez, mint Atyához (vö. Lk 11,2; Mt 23,9), amennyiben azon fáradozik, hogy teljesítse az ő akaratát (vö. Mt 7,21).

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA CHRITIFIDELES LAICI KEZDETŰ APOSTOLI BUZDÍTÁSA

1. A Krisztus-hívó laikusok, akiknek „hivatásáról és küldetéséről az Egyházban és a világban húsz esztendővel a II. Vatikáni Zsinat után” az 1987. évi Püspöki Szinódus tárgyalt, Isten népéhez tartoznak, melynek képe a szőlőmunkások, kikről Szent Máté evangéliuma mondja: „A mennyek országa hasonlít a gazdához, aki kora reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon szőlőjébe. Miután napi egy dénárban megegyezett a munkásokkal, kiküldte őket a szőlőbe.” (Mt 20,1-2)

Az evangéliumi példabeszéd szemünk elé tárja Isten mérhetetlen szőlőskertjét, és azoknak a személyeknek, férfiaknak és nőknek sokaságát, akiket Ő meghív és küld, hogy dolgozzanak szőlőjében. E szőlő pedig az egész világ (vö. Mt 13,38), melynek Isten tervei szerint át kell alakulnia mindaddig, míg el nem jön véglegesen Isten országa.

Menjetek ti is a szőlőbe

2. „A harmadik óra körül megint kiment, s látta, hogy mások is ácsorognak ott tétlenül a piacon. Fölszólította őket: 'menjetek ti is a szőlőbe!'" (Mt 20,3-4)

Az Úr Jézus hívása – „menjetek ti is a szőlőbe” – azóta szüntelenül hangzik a történelem folyamán, és minden evilágra született emberhez szól.

Napjainkban, amikor a Szentlélek pünkösdi kiadása megismétlődött a II. Vatikáni Zsinaton, az Egyház előbb és érettebb lelkiismerettel fedezte föl a missziós jellegét, s hallotta meg újra Urának hangját, aki mint „az üdvösség egyetemes szentségét” küldi őt a világba.

Menjetek ti is: ez a hívás nemcsak a pásztorokhoz, a papokhoz, a szerzetesekhez és a szerzetesnőkhöz, hanem mindenkire szól: a világi hívőket is egyenként hívja az Úr, akitől az Egyházba és a világba kapnak küldetést. Nagy Szent Gergely bölcsen emlékeztet erre, amikor a szőlőskert munkásairól szólva így magyarázza a példabeszédet a keresztény népnek: „Kedves testvérek, vizsgáljátok meg életmódokat, és lássátok, vajon Isten munkásai vagytok-e? Mindenki gondolja át, mit tesz, és gondolkozzék el, vajon az Úr szőlőskertjében dolgozik-e?”

A II. Vatikáni Zsinat bőséges elméleti, lelkiismereti és lelkipásztori tanításában igen értékes megállapítások találhatók a világi hívők természetéről, méltóságáról, lelkiségéről, küldetéséről, felelősségéről. És a zsinati atyák Krisztus szavát ismételve minden világi hívőt, férfit és nőt, meghívtak, hogy az Ő szőlőjében dolgozzon: „A Szentséges Zsinat tehát kérve kéri az Úrban az összes világi hívőt, hogy Krisztus szavára – mely ebben az órában még sürgetőbb – és a Szentlélek ösztönzésére szívesen, nagylelkűen és készséges szívvel válaszoljon. Különösen a fiatalok hallgassák e fölhívást úgy, hogy nekik szól, s örömmel és nagylelkűen fogadják. A Szent Zsinat által maga az Úr hívja az összes világiakat, hogy bensőségebben kapcsolódjanak hozzá, és magukévá téve az Ő ügyeit (vö. Fil 2,5) fogjanak össze üdvözítő küldetésében. Krisztus most a világi híveket küldi mindazokba a városokba és falvakba, ahová maga is jönni készül” (vö. Lk 10,1). (...)

A világ jelenlegi igénye: „mit álltok itt egész nap tétlenül?”

3. E szinódus elsődleges értelme és ezért az óhajtott és legdrágább gyümölcse az, hogy a világi hívők odafigyeljenek Krisztus Urunkra, aki munkára hívja őket a szőlőjébe: hogy tevékenyen, öntudatosan, felelősségteljesen részt vállaljanak az Egyház küldetéséből a történelem e nagyszerű és drámai pillanatában, a harmadik évezred hajnalán.

Az új egyházi, társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai helyzet a világi hívők nagyon aktív tevékenységét követeli. Bár az érdektelenség soha nem igazolható, manapság fokozottan bűn lenne. Senki sem maradhat tétlen.

Térjünk vissza ismét az evangéliumi példabeszédre: „Amikor a tizenegyedik óra tájban is kiment, megint talált ott ácsorgókat. És mondta nekik: mit álltok itt egész nap tétlenül? Azt felelték: Nem fogadott föl minket senki. És mondta nekik: Menjetek ki ti is a szőlőmbe.” (Mt 20,6-7)

Nincs hely a tétlenség számára, amikor mindannyiunkra oly sok munka vár az Úr szőlőjében. A „szőlősgazda” még nyomatékosabban ismétli: „Menjetek ti is a szőlőmbe!”

Az Úr hangja bizonyára minden keresztény lelke mélyén fölhangzik, aki a hit és a keresztény beavatás szentségei által hasonlóvá válik Krisztushoz, élő tagként épül az Egyházba, és tevékeny alanya üdvözítő küldetésének. Az Úr hangja az Egyház és az emberiség történelmének viszontagságain át is eljut hozzánk, amint erre a Zsinat emlékeztet: „Isten népe a hittől indítva, mellyel hiszi, hogy az Úr Lelke, mely betölti a földkerekséget, vezérli az eseményekben, szükségletekben és vágyakban – melyekben korunk embereivel együtt részesedik –, próbálja fölismerni, hogy közülük melyek Isten jelenlétének vagy tervének igaz jelei. A hit ugyanis új fényt vet mindenre, s föltárja az ember egész hivatására vonatkozó isteni tervet, így tehát az elmét az igazán emberi megoldásokra irányítja.”

Szembe kell nézni ezzel a világgal, melynek értékei és nehézségei egybefonódnak, mely remény és nyugtalanság közepette él, győzelmek ékesítik és fogyatkozások szeplősítik; ezt a világot valójában súlyosabb félelmek gyötrik gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális téren, és súlyosabb kérdések és nehézségek terhelik a Zsinat által a Gaudium et Spesben leírtaknál. És mégis ez a világ a szőlőskert, az a terület, ahová a világi hívők meghívást kapnak, hogy teljesítsék küldetésüket. Jézus tőlük is, mint minden tanítványától, azt várja, hogy a föld sója és a világ világossága legyenek (vö. Mt 5,13-14). De valójában milyen ez a „föld” és ez a „világ”, melyben a mai keresztényeknek „sónak” és „világosságnak” kell lenniük?

A mai világ körülményei és a benne fölvetődő kérdések nagyon különbözőek és nagyon gyorsan változnak. Ezért óvakodunk kell az általános és egyszerűsített ítéletalkotástól. Mégis jelezhetünk bizonyos irányzatokat, melyek korunk társadalmában jelen vannak. Amint az Evangéliumból ismert szántóföldön a konkoly és a gabona együtt növekszik, úgy az emberiség történelmében – mint a mindennapok színpadán – a szabadság gyakran ellentmondásos megvalósulásának lehetünk tanúi, megtaláljuk a rosszat és a jót, az igazságtalanságot és az igazságosságot, a félelmet és a reményt, együtt, gyakran egymással összefonódva.

A hivatások sokfélesége

45. Az evangéliumi példabeszéd szerint a családatya a nap különböző óráiban hív munkásokat a szőlőjébe: egyeseket hajnalban, másokat reggel, majd déltájban és délután, ismét másokat késő délután (vö. Mt 20,1 és köv.). Nagy Szent Gergely az evangéliumnak ezt a részét magyarázva a meghívás különböző óráit a különböző életkorokhoz hasonlítva értelmezi: „A különböző órákat – mondja – az ember különböző életkoraihoz lehet hasonlítani. A hajnal szerintünk a gyermekkor. A harmadik óra a serdülőkort jelenti, mivel a nap már a magasba szökik és az életkor heve növekszik. A hatodik óra a fiatalkor, a nap az égbolt közepén van és az erő megszilárdul. Az idős kort a kilenc óra jelenti, mert amint a nap lehanyatlak a legmagasabb pontról, úgy ez a kor kezdi elveszíteni a fiatalság hevét. A tizenegyedik óra azokat jelzi, akik korban már igen előrehaladottak... A munkások tehát különböző órákban kapnak meghívást, mintegy jelezvén, hogy egyesek gyermekkorukban, mások serdülőkorban, mások érett avagy idős korukban kapnak meghívást az életszentségre.”

Nagy Szent Gergely magyarázatát fölidézhetjük és kiterjeszthetjük az Egyházban tapasztalható sokféleségre, mely szerint mindenki együtt és minden egyes hívó külön-külön meghívást kap, hogy Isten Országa eljöveteleért dolgozzon a hivatások és életállapotok, karizmák és szolgálatok különbözősége szerint. Ez a változatosság nemcsak a korból, hanem a nembeli, képességbeli és hivatásbeli különbözőségekből is adódik; olyan változatosságról van szó, mely az Egyház gazdagságát elevenebbé és konkrétabbá teszi.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai *evangélium* (Mt 20,1-16a) szőlőmunkásokról szóló példabeszéde a mennyek országának titkát segíti jobban megérteni, és az Atya irgalmáról szól, amelyet olyanoknak is megmutat, akik a mi szemünkben méltatlannak tűnhetnek erre. A történet arra tanít, hogy ne akarjunk mások felett ítéletet mondani, ne akarjuk elvitatni tőlük Isten jóságát. Hiszen nem is látjuk át az ő helyzetüket, s még kevésbé érthetjük meg az Atya „gondolkodásmódját”: „amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak” az ő útjai a mieinknél – szól a prófétai figyelmeztetés az olvasmányban (Iz 55,6-9). Az olvasmányban elhangzik, hogy az Atya „bőkezű” a megbocsátásban, ez szintén kapcsolódik az evangéliumi példázathoz.

Az ő irgalmasságáról szól a *kezdőének* is: „Bármilyen nyomorúságból kiáltsanak is hozzám, megmentem őket, és Istenük leszek mindörökre”. Ezt a gondolatmenetet folytatja a válaszos zsoltár is (Zsolt 144, 2-3.8-9.17-18): „Irgalmas az Úr és kegyelmes, nagy irgalmú és hosszan tűrő. Az Úr mindenkihez jóságos, és irgalmas minden művéhez.”

A *kezdő könyörgés* az örök életre, a mennyek országába való eljutásért fohászkodik – a mennyek országáról tanít az evangélium is.

A *szentleckében* (Fil 1,20a–24.27a) a „gyümölcsöző munka” kifejezés kapcsolatot teremt a szőlőmunkásokról szóló példabeszéddel: Pál apostol a Krisztus követésében megélt életet és az igehirdetést nevezi így.

Az egyetemes könyörgéseket átjárja az evangéliumi szimbolika: „Isten mindnyájunkat meghívott szőlőjébe. Kérjük tőle: segítsen, hogy hűséges munkásai legyünk” (papi bevezető); „Urunk, őrizd és gondozd szőlődet, az Egyházat, amelyet szent Fiad drága vére árán szerzett!” (első könyörgés); „Hívd szőlődbe a fiatalokat, hogy az evangélium szolgálatában megtalálják életük értelmét!” (negyedik könyörgés); „Adj, Urunk, békés öregséget azoknak, akik munkájuk javát már elvégezték!” (ötödik könyörgés); „Istenünk! Te a keresztség és a bérmlás által mindnyájunkat meghívtál munkatársaid közé. Add kegyelmedet, hogy hívó szavadat követve szolgáljuk dicsőségedet!” (papi záró könyörgés).

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Mindenek szemei (626)

<http://nepenektar.hu/liturgia/226/gr/865/mindenek-szemei-oculi-omnium-1>

GITÁROS ÉS TAIZEI ÉNEKEK

Jó Atyám imádlak

<https://www.youtube.com/watch?v=gLvtMe6zwT4>

Oculi nostri (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=lD8UY3O4xXg>

Jó az Úrban bizakodni (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=drYGMsx6mcs>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Füle Lajos: Élő tükör

Lelkünket, mint a fényt az este,
az ég magához visszavonja.
Hanyatló árnyék hull a rögre:
a testünk porrá lesz a porba’.

Utánunk másik nemzedék jön.
Mi lesz szerelme, álma, útja?
Eltéved-e a rengetegben,
nyomunkat hogyha szél befújja?

Én nem tudom, de lelkemet, mint
élő tükröt, a fénybe tartom,
hogy ISTENÜNK örök derűjét
sugározza fiúnkra arcom.

Kegyelme százezernyi színét
szeretném így tükrözni vissza.
Hadd láthasson ő is az égig,
Míg lelke ezt a fényt felissza!

Fésűs Éva: A búzaszem

Volt egyszer egy gazdag ember. Egész életében megvolt mindene. Három fiát szépen felnevelte. Hanem azért a kincsesláda kulcsával mégsem lehetett a betegséget kizárni a házból. Az bizony őt is utolérte. Nagy bajában, öregségében csak a legkisebb fia ápolta. A másik kettő ezalatt élte világát: szép feleséget, jó cimborákat szereztek.

Mégis, mielőtt meghalt volna a gazdag ember, úgy rendelkezett, hogy sok-sok aranyát a legidősebb fia kapja. Szép, tornyos házát, száz hordó borát a középsőnek ajándékozta, a legkisebbnek pedig nem hagyott egyebet egyetlen búzaszemnél.

Alighogy eltemették, a két nagyobbik fiú hamarosan megvigasztalódott a kincseken. Kinevették az öccsüket:

– No, te ugyan elmehetsz az örökségeddel! Hiába kedveskedtél, hízelegtél az apáknak, mégis minket szeretett jobban! - Azzal el is kergették a háztól.

Futott szegény fiú, amíg csak látott, és estére egy rozoga csőszkunyhóban húzta meg magát. Fájó szívvel gondolt az apjára. Sehogy sem tudta megérteni, miért bánt vele ilyen mostohán. Mihez kezdjen ezzel a búzaszemmel?

Keserűségében el is hajította s elhatározta, hogy másnap világgá megy. Hát, amint reggel felébred, észreveszi ám, hogy a búzaszem kikelt az éjjel, és szemlátomást nő a szára. Úgy nőtt, ahogy nézte. Mire a nap delelőre ért, gyönyörű, dús kalász ringott a szélben.

Ennek fele se tréfa! - gondolta a fiú, és leakasztotta válláról a vándortarisznyát. A kalászból a tenyerébe pergette a magokat, és mind egy szemig újra elvetette.

Másnap virradóra azok is kikeltek, szárba szöktek, délre gazdag kalászokat hoztak. A fiú akkorát füttyentett örömében, hogy a rigó is elcsodálkozott a fán.

Most már annyi búzája volt, hogy vetett is, maradt is. A maradékot két kő között megörölte, és kicsi cipót süttött belőle. Éppen bele akart harapni, amikor arra jött egy vándor, de olyan fáradtan, hogy már alig vánszorgott.

Ennek nagyobb szüksége van a kenyérre, mint nekem - gondolta a fiú és jó szívvel odaadta a cipót az öregnek.

Igaz, ő maga éhes maradt, de a csodálatos búzaszemek másnap még több termést hoztak, és kétszer akkora cipót süthetett magának. Ez így ment napról napra. Egyre több dolga lett a fiúnak, de szomorúsága elmúlt, arca jókedvtől piroslott. Minek is szaporítsam a szót?

Hamarosan jómódú ember lett belőle. Mindig annyit vetett és annyit aratott, hogy minden rászorulóknak adhatott a kenyéréből. Meg is szerették hetedhét országban.

Eszteendő múltak el, míg egyszer, egy zimankós estén toprongyos ember kopogtatott be az ajtaján.

– Könyörülj meg rajtam egy falat kenyérrel, mert éhen halok! – kérlelte panaszosan. A fiú mindjárt az asztalához ültette. Alig ettek, egy másik didergő vándor is bezörgetett éjjeli szállásért. Azt is megvendégelte és megkérdezte tőlük:

– Ugyan milyen nagy szerencsétlenség ért benneteket, hogy így kell a világban vándorolnotok? Felsóhajtott az első:

– Volt nekem sok aranyam, de mind elköltöttem. Szép feleségemnek cicomára kellett. Elfogyott az arany, elhagyott mindenki!

A másik lehorgasztotta a fejét, és nagy búsan mondta:

– Volt szép házam, száz hordó tüzes borom. A sok bort megittuk, a tornyos ház oldalát kirúgtuk a cimborákkal a nagy mulatozásban.

– Én pedig csak a búzaszemmel kezdtem – mondta csendesen a házigazda. Elkerekedett erre a szeme a két idegennek. Felugráltak az asztaltól:

– Hiszen akkor te vagy a mi öcsénk! Hát nem mentél világgá bánatodban?

– Nem bizony - mondta boldogan a legkisebb fiú. - És most már mindent értek. Te, édes bátyám, csak holt aranyakat kaptál; te másik bátyám, elmálló köveket és az elfolyó borban hamis melegséget. De nekem egyetlen búzaszemben örökölt hagytam apám a megújuló életet, a munka örömét, a másokon való segítség boldogságát. Most már tudom, hogy az apám nagyon szeretett engem.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

– Kiket jelképeznek a különböző időpontban munkába álló emberek?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mennyei Atyánk, te az isten- és emberszeretet parancsában foglaltad össze szent törvényedet. Add, hogy parancsaidat megtartva eljussunk az örök életre. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Boldogasszony Iskolanővérek imája

Köszönjük Urunk, hogy földi életünk ajándék, de egyben feladatot is rejt magában: a munkálkodás lehetőségét. Hála neked, hogy az örök lét teljességét kínálsz fel nekünk. Segíts bennünket, hogy a mennyei dicsőség örömről tanúskodjon életünk, és megérintse még az utolsó pillanatban érkező szívét is. Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Talán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok? (Mt 20,1-16a)

(Forrás: Pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Isten jósága meghalad minden emberi logikát!

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Legyek nagylelkű másokkal szemben!

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Évközi 25. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Aranyszájú Szent János gondolatait a Catena Aurea német nyelvű kiadása alapján Asztalos Livia fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Füle Lajos: Élő tükör – <https://www.istenesversek.hu/fule-lajos-elo-tukor>

Fésűs Éva: A búzaszem – https://velunkazisten.hu/small_story/A_buzaszem

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfy Ildikó, Rácz Dávid Viktor, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu